

ARTILLERIET

Artilleristernes opgave var blandt andet at betjene kanonerne. Selvom krigen aldrig kom var det vigtigt, at soldaterne vidste, hvordan kanonerne virkede. Nedenfor fortæller en tidligere artillerist om en øvelse på Garderhøj, der ikke gik helt som planlagt.

I april måned 1917 fik i besked på, at vi skulle skyde med skarpt fra 15cm kanonerne på Garderhøjfortet. Der var lagt nogle flydemål ud i Lyngby Sø, og dem skulle vi forsøge at ramme. Det var med noget blandede følelser vi gik til kanonerne. Vel havde vi lært at betjene kanonerne, og de var i mekanisk fin stand, men så vidt vi vidste, havde der ikke været skudt med dem, siden de blev installeret i 1891.

Den store dag oprandt, og der blev opstillet observatører og udkigsposter og hele skyderelementet blev gennemgået og effektueret således, som det ville blive det i tilfælde af krig.

Den effektive skudafstand for kanonerne var ca. 8000 m, og da der i lige linje fra fortet til målet kun var 3000 m, voldte dette os ikke store kvaler. Alligevel var vi ikke fri for nogen nervøsitet, det var jo første gang vi så rigtige ladninger til kanonerne.

Ved første skydning var jeg placeret i tokanontårnet. Kanonerne blev ladet med et kaliberskud, og vi proppede lærredsposerne med krudtladningerne i og meldte ”Klar til skud”. Fra observatørerne blev der også meldt klar, og ordren kom ”Fyr!”.

Vi affyrede begge kanoner med få sekunders mellemrum. Det gav et kolossal brag. Fornemmelsen var at ligne med, at man stod midt inde i en stor kirkeklokke, der faldt i slag. Et øjeblik var vi nærmest bedøvede af lyden og trykket, men snart udførte vi kanoneksercitsen, som havde vi gjort det mange gange før. Den skarpe lugt af krudtgas trængte ud i tårnet, og selv om ventilatorerne arbejdede, var røgen fra krudtgassen temmelig ubehagelig.

Vi drejede nu kanontårnet bagud, som det skulle under ladning, og gennemførte en ny ladning af kanonerne. Under ladningen trængte to dumpe brag ind til os, det var to korte 15 cm kanoner, der blev afskudt.

Næste gang vi skød, var det ikke så slemt som første gang, vi havde nu overvundet den første nervøsitet, og arbejdet blev udført uden nogen vaklen og nervøsiteten blev egentlig afløst af en vis spænding.

Fra observatørene kom løbende meldinger om nedslagene, og vi rettede kanonerne i overensstemmelse hermed. Der blev i alt afgivet 18 skud fra de fire kanoner, men observatørene havde ikke set nedslaget fra de to sidste skud.

Der blev straks sat en eftersøgning og undersøgelse i gang, og man fandt de to granater i en baghave til et hus ved søbredden. Meldingen fra eftersøgningsholdet var meget lakonisk: ”Granaterne fundet, der og der, hvor de dog ikke har gjort megen skade!”.

Efter skydningen kom så det ikke særligt interessante arbejde med at rengøre skytset, som var blevet meget snavset ved skydningen. Da vi var færdige, pakkede vi det hele ned, og så vidt jeg ved aldrig mere anvendt til skarpskydning og er jo i dag desværre væk.

Beretning fra løjtnant Hallgren, som lå ved fæstningsartilleriet og var udstationeret på både Garderhøjfort og Lyngfortet. Gengivet i Livet på Fæstningen, Claus Harkjær, 2006.

SPØRGSMÅL:

Hvilke opgaver havde artilleristerne?

Hvor skulle artilleristerne være hvis krigen brød ud?